άρθρου 59 της Συνθήκης. Επειδή αφορά τις απαιτούμενες, για τη διάθεση στο εμπόριο εμπορευμάτων που αποτελούν αντικείμενο ανταλλαγών μεταξύ των κρατών μελών, προϋποθέσεις, εμπίπτει στις διατάξεις της Συνθήκης περί ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων.

2. Εθνική νομοθεσία, εξαρτώσα την πώληση με δημοπρασία μεταχειρισμένων προϊόντων προελεύσεως άλλου κράτους μέλους από προηγούμενη εγγραφή της ιδιοκτητρίας των προς πώληση εμπορευμάτων επιχειρήσεως στο εμπορικό μητρώο του τόπου πωλήσεως, είναι ασυμβίβαστη προς τα άρθρα 30 και 36 της Συνθήκης. Πράγματι, το μέτρο αυτό, εκ φύσεως δυνάμενο να παρεμποδίσει την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, δεν δικαιολογείται ούτε από επιτακτικούς λόγους προστασίας του καταναλωτή ούτε από λόγους δημοσίας τάξεως κατά το άρθρο 36, δεδομένου ότι, αφενός, υφίσταται η δυνατότητα επιβολής όρων ικανών να προστατεύσουν τον καταναλωτή και συνεπαγομένων λιγότερο περιοριστικά για την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων αποτελέσματα, αφετέρου, ο συνιστάμενος στην αποτροπή του ενδεχομένου πωλήσεως κλαπέντων αντικειμένων στόχος μπορεί να επιτευχθεί με κατάλληλα μέτρα ελέγχου.

ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠ' ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟΥ ΣΥΖΗΤΗΣΗ
στην υπόθεση C-239/90 *

I — Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

1. Κατά το άρθρο 1, παράγραφος 1, του γαλλικού νόμου της 25ης Ιουλίου 1841 περί ρυθμίσεως των πωλήσεων με δημοπρασία, ουδείς έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιεί τις δημοπρασίες ως συνήθη τρόπο ασκήσεως των εμπορικών δραστηριοτήτων του. Η παράγραφος 3 του αυτού άρθρου ορίζει ότι απαγορεύονται επίσης στην περιφέρεια του tribunal de grande instance, όπου λαμβάνουν χώρα, οι μέσω δημοπρασίας εκούσιες λιανικές πωλήσεις εμπορευμάτων ή οποιωνδήποτε μεταχειρισμένων αντικειμένων των οποίων κύριοι ή κάτοχοι είναι έμποροι μη εγγεγραμμένοι, από διετίας τουλάχιστον, στο εμπορικό μητρώο και στο φορολογικό μητρώο εμπόρων.

2. Η Nado, εταιρία γερμανικού δικαίου με έδρα το Αμβούργο, ανέθεσε στην SCP Boscher, Studer & Fromentin, εταιρία εκτιμητών-δημοπρατών εγκατεστημένων στο Παρίσι, να προβεί στις 6 Νοεμβρίου 1988, στην πώληση με δημοπρασία μεταχειρισμένων αυτοκινημήτων, ορισμένα από τα οποία, όπως έκρινε ο αρχικά επιληφθείς της υποθέσεως δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων, αποτελούσαν αντικείμενα συλλογής και άλλα μη πεπαλαιωμένα αγωνιστικά αυτοκίνητα με χαμηλό αριθμό διανυθέντων χιλιομέτρων.

Η British Motors Wright και τρεις άλλες εταιρίες υπέβαλαν αίτηση λήψεως ασφαλιστικών μέτρων στο tribunal de grande instance του Παρισιού, ζητώντας την απαγόρευση της πωλήσεως κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 του

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

προαναφερθέντος νόμου της 25ης Ιουνίου 1841. Με βάση τη διάταξη αυτή, ο δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων εξέδωσε στις 4 Νοεμβρίου 1988 Διάταξη με την οποία, αφού διαπίστωσε ότι η Nado δεν χρησιμοποιεί τις δημοπρασίες ως συνήθη τρόπο ασκήσεως των εμπορικών δραστηριοτήτων της και ότι η επίδικη διάταξη διέπει τρόπο πωλήσεως χωρίς διάκριση ως προς την καταγωγή ή την προέλευση των εμπορευμάτων και ότι οι δημοπρασίες δεν έχουν αναγνωριστεί ως αντικείμενες προς τη Συνθήκη της Ρώμης, απαγόρευσε στους εκτιμητές-δημοπράτες να προβούν στην πώληση, εφόσον δεν αποδεικνυόταν ότι ο κύριος ή κάτοχος των οχημάτων ήταν εγγεγραμμένος στο εμπορικό μητρώο ή στο φορολογικό μητρώο εμπόρων, σύμφωνα με το άρθρο 1 του προαναφερθέντος νόμου της 25ης Ιουνίου 1841.

Κατά της Διατάξεως αυτής άσκησε έφεση η SCP Boscher, Studer & Fromentin, πλην όμως η Διάταξη επικυρώθηκε την επομένη με απόφαση του cour d' appel de Paris. Κατά της εν λόγω αποφάσεως η SCP Boscher, Studer & Fromentin άσκησε αναίρεση.

3. Εκτιμώντας ότι η διαφορά έθετε ζήτημα ερμηνείας του κοινοτικού δικαίου, το τμήμα εκδικάσεως εμπορικών και χρηματοοικονομικών διαφορών του γαλλικού Cour de cassation ανέστειλε, με απόφαση της 3ης Ιουλίου 1990, τη διαδικασία και υπέβαλε, σύμφωνα με το άρθρο 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

« 1) Έχει το άρθρο 59 της Συνθήκης την έννοια ότι μπορεί να εφαρμοστεί στην περίπτωση ευκαιριακών πωλήσεων μεταχειρισμένων εμπορευμάτων με δημοπρασία εντός κράτους μέλους από έμπορο εγκατεστημένο σε άλλο κράτος μέλος στον οποίο ανήκουν τα εμπορεύματα αυτά;

2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, συνιστούν οι προβλεπόμενες στον νόμο της 25ης Ιουνίου 1841 προϋποθέσεις περιορισμούς;

3) Έχει το άρθρο 30 της Συνθήκης την έννοια ότι μπορεί να εφαρμοστεί σε πωλήσεις με δημοπρασία μεταχειρισμένων εμπορευμάτων προελεύσεως άλλου κράτους μέλους, πωλήσεις για τις οποίες ισχύουν προϋποθέσεις όπως οι προβλεπόμενες στον νόμο της 25ης Ιουνίου 1841;

4) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, μπορεί να γίνει επίκληση της για λόγους δημοσίας τάξεως εξαιρέσεως που προβλέπει το άρθρο 36 της Συνθήκης; »

4. Η Διάταξη παραπομπής πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 31 Ιουλίου 1990.

Κατά το άρθρο 20 του Πρωτοκόλλου περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου ΕΟΚ, γραπτές παρατηρήσεις κατέθεσαν:

— στις 9 Νοεμβρίου 1990 η SA British Motors Wright κ.λπ., αναιρεσίβλητες στην κύρια δίκη, εκπροσωπούμενες από τον Jean-Pierre Hermant, δικηγόρο Παρισιού·

— στις 9 Νοεμβρίου 1990 η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους Étienne Lasnet, μέλος της νομικής υπηρεσίας της, και Hervé Lehman, γάλλο δημόσιο υπάλληλο αποσπασμένο στη Νομική Υπηρεσία στα πλαίσια των ανταλλαγών με τους εθνικούς υπαλλήλους·

— στις 13 Νοεμβρίου 1990 η SCP Boscher, Studer & Fromentin, αναιρεσείουσα στην κύρια δίκη, εκπροσωπούμενη από τον Jean Consolo, δικηγόρο Παρισιού.

Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και μετά από ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, το Δικαστήριο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων και να αναθέσει την υπόθεση στο πέμπτο τμήμα.

II — Σύνοψη των γραπτών παρατηρήσεων που κατατέθηκαν στο Δικαστήριο

5. Όσον αφορά το πρώτο ερώτημα, η *British Motors Wright κ.λπ.* (εφεξής: αναιρεσίβλητες) ισχυρίζονται ότι ο όρος υπηρεσίες, κατά την έννοια του άρθρου 59 της Συνθήκης ΕΟΚ, πρέπει να οριστεί a contrario και να περιλαμβάνει ό,τι δεν αποτελεί παροχή, διεπόμενη από τις διατάξεις περί της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, των κεφαλαίων και των προσώπων. Στην προκειμένη περίπτωση, οι ευκαιριακές πωλήσεις μέσω δημοπρασίας θέτουν προφανέστατα το ζήτημα της κυκλοφορίας των εμπορευμάτων μεταξύ Γερμανίας και Γαλλίας μέσω ειδικού τρόπου πωλήσεως. Για να καταστεί δυνατό να χαρακτηριστεί η πράξη αυτή ως παροχή υπηρεσιών, πρέπει να γίνει διάκριση, αφενός, μεταξύ της καθαυτό πωλήσεως, η οποία λαμβάνει χώρα μεταξύ ενός γερμανού και ενός γάλλου, αφετέρου, η μεσολάβηση του εκτιμητή-δημοπράτη. Η μεσολάβηση αυτή δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, δεδομένου ότι πραγματοποιείται από γάλλο εκτιμητή στο γαλλικό έδαφος και συνεπώς δεν ασκείται προσωρινώς στην αλλοδαπή.

Όσον αφορά το άρθρο 30 της Συνθήκης, οι αναιρεσίβλητες τονίζουν ότι ο επίδικος νόμος συνάδει προς το άρθρο αυτό, εφόσον ρυθμίζει, χωρίς να διακρίνει ανάλογα με την καταγωγή και την προέλευση των εμπορευμάτων (Γαλλία ή αλλοδαπή) και χωρίς να παρακωλύει την ελεύθερη κυκλοφορία τους (το εμπόρευμα εισήλθε στη Γαλλία χωρίς περιορισμούς), συγκεκριμένη διαδικασία πωλήσεως. Επιπλέον, συμβιβάζεται προς το άρθρο 30, όσον αφορά τις επιτακτικής φύσεως προϋποθέσεις που απορρέουν από τη νομολογία που καθιερώθηκε με την απόφαση στην υπόθεση « Cassis de Dijon », καθόσον ο επίδικος νόμος έχει ως ratio τη νομιμότητα των εμπορικών συναλλαγών και την προστασία του καταναλωτικού κοινού σε περίπτωση πωλήσεων με δημοπρασία, πωλήσεων που αναγνωρίζονται ως ιδιαίτερα επικίνδυνες τόσο για τις συναλλαγές όσο και για την προστασία του κοινού.

Τέλος, υποστηρίζουν ότι στην απίθανη περίπτωση κατά την οποία το Δικαστήριο κρίνει ότι ο νόμος του 1841 αντίκειται προς το άρθρο 30 της Συνθήκης ΕΟΚ, το άρθρο 36 επιτρέπει τη συνύπαρξη των δύο ρυθμίσεων.

6. Η *SCP Boscher, Studer & Fromentin* (εφεξής: αναιρεσείουσα) ισχυρίζεται, πρώτον, ότι ο ορισμός των μέτρων αποτελέσματος ισοδυνάμου προς περιορισμό, που δίδεται με την απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Ιουλίου 1974, στην υπόθεση 8/74, Dassonville (Rec. 1974, σ. 837), σύμφωνα με τον οποίο συνιστά μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος κάθε εμπορική ρύθμιση των κρατών μελών δυνάμενη να παρεμποδίσει, άμεσα ή έμμεσα, πραγματικά ή δυνητικά, το ενδοκοινοτικό εμπόριο, δίδει ιδιαιτέρως έμφαση στο γεγονός ότι πρέπει να γίνεται αναφορά στις συνέπειες του μέτρου και όχι στον σκοπό του, προκειμένου να κριθεί αν το μέτρο τελεί ή όχι υπό την απαγόρευση των άρθρων 30 και επ. της Συνθήκης ΕΟΚ.

Αφού αναφέρεται σε ορισμένες πτυχές της νομολογίας του Δικαστηρίου σχετικά με τα μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος, η αναιρεσείουσα υπογραμμίζει το ειδικό ενδιαφέρον που εμφανίζει για τη συγκεκριμένη περίπτωση η απόφαση της 28ης Φεβρουαρίου 1984, στην

υπόθεση 247/81, Επιτροπή κατά Γερμανίας (Συλλογή 1984, σ. 1111), με την οποία το Δικαστήριο έκρινε ότι, επιφυλάσσοντας τη δυνατότητα της θέσεως σε κυκλοφορία των φαρμάκων στις φαρμακευτικές επιχειρήσεις που έχουν την έδρα τους στο έδαφος όπου ισχύει η νομοθεσία περί φαρμάκων, το κράτος μέλος παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα άρθρα 30 και επ. της Συνθήκης. Το Δικαστήριο έκρινε, περαιτέρω, ότι ο περιορισμός αυτός μπορεί να συνεπάγεται πρόσθετα έξοδα για τις επιχειρήσεις που δεν κρίνουν σκόπιμο να έχουν δικό τους αντιπρόσωπο εγκατεστημένο στο έδαφος του κράτους μέλους εισαγωγής. Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι η κατάσταση είναι ακόμη σοβαρότερη όταν η νομοθεσία κράτους μέλους εξαρτά τη δυνατότητα εισαγωγής προϊόντων στην εθνική αγορά από την προϋπόθεση ότι ο εξαγωγέας είναι εγγεγραμμένος στο εμπορικό μητρώο στο έδαφος του κράτους μέλους εισαγωγής. Συγκεκριμένα, η ρύθμιση αυτή περιορίζει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών στο μέτρο που εταιρία η οποία δεν είναι εγκατεστημένη στο εθνικό έδαφος και δεν είναι εγγεγραμμένη σε κανένα εμπορικό μητρώο τηρούμενο σε κάποιο εμποροδικείο στερείται οριστικά της προσβάσεως στη γαλλική αγορά.

Η αναιρεσείουσα προσθέτει ότι όλως προσφάτως κρίθηκε ότι εθνική ρύθμιση επιφυλάσσουσα στις εγκατεστημένες σε ορισμένες περιφέρειες του εδάφους επιχειρήσεις ποσοστό συμμετοχής επί των δημοσίων προμηθειών τελεί υπό την απαγόρευση του άρθρου 30 της Συνθήκης ΕΟΚ (απόφαση της 20ής Μαρτίου 1990, στην υπόθεση C-21/88, Du Pont de Nemours, Συλλογή 1990, σ. I-889).

Κατά την αναιρεσείουσα, η επίδικη ρύθμιση δεν άπτεται αμιγώς εσωτερικής καταστάσεως, ξένης προς το κοινοτικό δίκαιο. Συγκεκριμένα, για ορισμένους τύπους προϊόντων, όπως είναι στην προκειμένη περίπτωση τα καινουργή οχήματα υψηλών προδιαγραφών, η μέθοδος της δημοπρασίας αποτελεί το μοναδικό τρόπο εισδύσεως σε διάσπαρτη αγορά, δεδομένου ότι οι πιθανοί πελάτες απαντώνται ανά τον κόσμο και μόνο οι προσφερόμενες από τους δημοσίους λειτουργούς εγγυήσεις καθώς και η σχετική διαφήμιση καθιστούν εφικτή την εκχώρηση υπό συνήθεις συνθήκες για την εν λόγω κατηγορία προϊόντων. Επιπλέον, ο εκτιμητής-δημοπράτης είναι απλώς εντολοδόχος της γερμανικής εταιρίας, η οποία εξακολουθεί να είναι ο πωλητής. Τέλος, υπογραμμίζει ότι στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας οι πωλήσεις με δημοπρασία επιτρέπονται χωρίς τον παραμικρό περιορισμό.

Όσον αφορά την επίκληση του άρθρου 36 προς θεμελίωση της γαλλικής ρυθμίσεως, η αναιρεσείουσα ισχυρίζεται ότι μπορεί να δικαιολογηθεί μόνο για λόγους δημοσίας τάξεως, στην περίπτωση όμως αυτή πρέπει να αποδειχθεί ότι ένα τόσο περιοριστικό μέτρο είναι αναγκαίο για τη διασφάλιση του επιδιωκομένου στόχου (αποφάσεις της 20ής Μαΐου 1976, στην υπόθεση 104/75, De Peijper, Rec. 1976, σ. 613, και της 28ης Φεβρουαρίου 1984, που προαναφέρθηκε, Επιτροπή κατά Γερμανίας). Συναφώς, υποστηρίζει ότι η επιβολή ποινικής κυρώσεως που συνοδεύει μια διάταξη, όπως στην προκειμένη περίπτωση, δεν σημαίνει ότι εν πάση περιπτώσει δικαιολογείται έναντι των διατάξεων του άρθρου 36 της Συνθήκης ΕΟΚ, υπό το πρόσχημα ότι η σφραγίδα του ποινικού δικαίου προσδίδει στη διάταξη έντονο χαρακτήρα δημοσίας τάξεως. Επιπλέον, η αναιρεσείουσα θεωρεί ότι οι φόβοι που δικαιολογούσαν τη θέσπιση των κανόνων αυτών, με σκοπό την πρόληψη παράνομης ή αθέμιτης συμπεριφοράς και την προστασία του παραδοσιακού εμπορικού κυκλώματος, δεν δικαιολογούνται πλέον όσον αφορά τις πωλήσεις με δημοπρασία, δεδομένου ότι πρόκειται συνηθέστερα για κατ' εξαίρεση πωλήσεις αναγνωρισμένης αξίας, που δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν παρά μέσω λειτουργών, όπως οι εκτιμητές-δημοπράτες, και απαιτούν σχετική διαφήμιση. Υπό την έννοια αυτή αποτελούν τρόπο πωλήσεως, ο οποίος προσφέρει μεγάλες εγγυήσεις ασφαλείας. Ουδόλως απεδείχθη ότι οι δρακόντειοι περιορισμοί που επιβάλλει η επίδικη ρύθμιση είναι πράγματι τέτοιας

φύσεως ώστε να ικανοποιούν υπέρτερο συμφέρον που θα τους καθιστούσε αναγκαίους, ώστε η παρεμπόδιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων που συνεπάγονται να επιτρέπεται. Κατά συνέπεια, η επίκληση του άρθρου 36 είναι αλυσιτελής.

Τέλος, κατά την αναιρεσείουσα, το γράμμα των άρθρων 59 και 60 της Συνθήκης επιτάσσει την κατάργηση κάθε διακρίσεως, απρόκλητης ή συγκεκαλυμμένης, βασισμένης σε φαινομενικά ουδέτερα κριτήρια, έναντι του παρέχοντος υπηρεσίες, λόγω της ιθαγενείας του ή του γεγονότος ότι είναι εγκατεστημένος σε άλλο κράτος από εκείνο στο οποίο παρέχεται υπηρεσία. Το άρθρο 60 διευκρινίζει ότι στις παροχές υπηρεσιών συμπεριλαμβάνονται, ιδίως, οι εμπορικές δραστηριότητες. Οι εταιρίες που κάνουν χρήση των δημοπρασιών μεταχειρισμένων οχημάτων εμπίπτουν στην εν λόγω κατηγορία και, συνακόλουθα, το άρθρο 59 της Συνθήκης έχει την έννοια ότι εφαρμόζεται στην περίπτωση ευκαιριακών πωλήσεων με δημοπρασία σε κράτος μέλος, εκ μέρους εμπόρου εγκατεστημένου σε άλλο κράτος μέλος, μεταχειρισμένων εμπορευμάτων της κυριότητάς του.

7. Ως προς τα ερωτήματα σχετικά με την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, η *Επιτροπή* ισχυρίζεται ότι κατά το άρθρο 60 νοούνται ως υπηρεσίες οι προσφερόμενες συνήθως έναντι αμοιβής παροχές, με εξαίρεση ιδίως τις περιπτώσεις που διέπονται από τις διατάξεις περί της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων. Κατ' εφαρμογή του άρθρου αυτού, η απαγόρευση που επιβάλλεται σε έμπορο να προβαίνει στις πωλήσεις με δημοπρασία όταν δεν είναι εγγεγραμμένος στο εμπορικό μητρώο του τόπου της πωλήσεως από δύο ετών, αποτελεί, στον βαθμό που δεν αφορά παρά την ίδια την πράξη πωλήσεως, εξαιρώντας οποιαδήποτε παρεπόμενη παροχή υπηρεσιών, κανόνα που διέπει αποκλειστικά τη διάθεση στο εμπόριο των εμπορευμάτων και δεν μπορεί υπό την έννοια αυτή να εξεταστεί υπό το πρίσμα της απαγορεύσεως των περιορισμών στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών.

Ως προς τα ερωτήματα σχετικά με τα άρθρα 30 και 36 της Συνθήκης ΕΟΚ, η Επιτροπή επισημαίνει, πρώτον, ότι ο διδόμενος στην προαναφερθείσα απόφαση στην υπόθεση Dassonville ορισμός ισχύει καθ' όμοιο τρόπο για τα μεταχειρισμένα εμπορεύματα όσο και για τα καινουργή, όπως άλλωστε έκρινε το Δικαστήριο με την απόφασή του της 11ης Ιουνίου 1987, στην υπόθεση 406/85, Gofette και Gilliard (Συλλογή 1987, σ. 2525), επ' ευκαιρία μεταχειρισμένων οχημάτων.

Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η απαγόρευση πωλήσεως με δημοπρασία που πλήττει τους εμπόρους οι οποίοι δεν είναι εγγεγραμμένοι στο εμπορικό μητρώο του τόπου της πωλήσεως συνιστά εμπόδιο στην ελεύθερη κυκλοφορία των μεταχειρισμένων εμπορευμάτων, επειδή υποχρεώνει τον ενδιαφερόμενο εισαγωγέα είτε να παραιτηθεί από την πώληση με δημοπρασία είτε να υποχρεωθεί να απευθυνθεί σε έμπορο εγκατεστημένο στην περιοχή, ο οποίος θα λογίζεται ως κάτοχος των εμπορευμάτων.

Όσον αφορά την πρώτη από τις δύο αυτές περιπτώσεις, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι το Δικαστήριο ήδη έκρινε επανειλημμένα ότι η επιβολή σε επιχειρηματία της υποχρεώσεως να παραιτείται από αποτελεσματικό τρόπο ή διαδικασία διαθέσεως στο εμπόριο, είτε πρόκειται για συστήματα διαφημίσεως (αποφάσεις της 15ης Δεκεμβρίου 1982, στην υπόθεση 286/81, Oosthoek, Συλλογή 1982, σ. 4575, και της 7ης Μαρτίου 1990, στην υπόθεση C-362/88, GB-INNO, Συλλογή 1990, σ. I-667), είτε για μεθόδους εμπορίας (απόφαση της 16ης Μαΐου 1989, στην υπόθεση 382/87, Buet, Συλλογή 1989, σ. 1235), ενδέχεται να συνιστά μέτρο ισοδυνάμου προς ποσοτικό περιορισμό αποτελέσματος. Στην προκειμένη περίπτωση, η εταιρία που επιθυμεί να πωλήσει μεταχειρισμένα εμπορεύματα εισαγόμενα στη Γαλλία είναι υποχρεωμένη να παραιτηθεί από την πώληση με δημοπρασία, η οποία είναι ιδιαίτερα αποτελεσματική όσον αφορά τα αντικείμενα αξίας, επειδή, συγκεντρώνοντας τους συλλέκτες ή τους αγοραστές που ενδιαφέρονται ειδικά για το είδος αυτό των πωλου-

μένων αγαθών και ασκώντας ελεύθερο ανταγωνισμό, καθιστά εφικτή την ταχεία πώληση σε πολύ υψηλές τιμές, εμπίπτοντας επιπλέον σε ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς.

Όσον αφορά τη δεύτερη περίπτωση, η Επιτροπή τονίζει ότι, ναι μεν οι επίδικες εθνικές διατάξεις επιτρέπουν σε εισαγωγέα να απευθύνεται σε έμπορο εγγεγραμμένο στο μητρώο για να προβεί σε πώληση με δημοπρασία, το γεγονός όμως αυτό συνιστά σημαντικό εμπόδιο στις συναλλαγές, επειδή, αφενός, δεν είναι βέβαιο ότι ο εισαγωγέας μπορεί πάντοτε να συμφωνήσει με επιτόπιο έμπορο και, αφετέρου, η μεσολάβηση αυτή συνεπάγεται διαβήματα, αντιξοότητες και επιπλέον κόστος. Κατά την άποψη της Επιτροπής, η άποψη αυτή επιβεβαιώνεται με τη νομολογία του Δικαστηρίου (απόφαση της 2ας Μαρτίου 1983, στην υπόθεση 155/82, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 1983, σ. 531) και από την οδηγία 70/50/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 1969, περί καταργήσεως των μέτρων ισοδυνάμου προς ποσοτικούς περιορισμούς κατά την εισαγωγή αποτελέσματος (JO 1970, L 13, σ. 29), η οποία χαρακτηρίζει ως μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος τις ρυθμίσεις που εξαρτούν την πρόσβαση των εισαγομένων στην εθνική αγορά προϊόντων από την προϋπόθεση ότι διατίθενται μέσω ανταποκριτή ή αντιπροσώπου στο έδαφος του κράτους μέλους εισαγωγής.

Στη συνέχεια, η Επιτροπή προσθέτει ότι, μολονότι πρόκειται για μέτρα που ισχύουν αδιακρίτως, δεν δικαιολογούνται από την ανάγκη προστασίας του τοπικού εμπορίου, ανάγκη μη δυνάμενη να θεωρηθεί ως ικανή να αποτελέσει επιτακτικής φύσεως προϋπόθεση, ώστε να λαμβάνεται υπόψη από το κοινοτικό δίκαιο. Αντίθετα, η αιτιολογία αυτή εμπεριέχει ένα στοιχείο προστατευτισμού που την εξομοιώνει με συγκεκαλυμμένο περιορισμό στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών.

Τέλος, η Επιτροπή εκτιμά ότι ως επιτακτικής φύσεως προϋπόθεση δεν μπορεί να νοείται η νομιμότητα των εμπορικών συναλλαγών και η προστασία του καταναλωτή, επειδή οι λόγοι αυτοί δεν συνεπάγονται συστηματικά καχυποψία έναντι των εμπόρων που είναι εγκατεστημένοι αλλού όσον αφορά την προέλευση και την αυθεντικότητα των πωλουμένων αντικειμένων. Όπως έκρινε το Δικαστήριο με την απόφαση της 2ας Μαρτίου 1983 στην προαναφερθείσα υπόθεση Επιτροπή κατά Βελγίου, η απαιτούμενη προϋπόθεση να μεσολαβεί εκπρόσωπος του εισαγωγέα στο έδαφος της χώρας εισαγωγής εκ φύσεως δεν παρέχει επαρκείς πρόσθετες εγγυήσεις ώστε να δικαιολογείται εξαίρεση από την απαγόρευση του άρθρου 30. Επιπλέον, η γαλλική ρύθμιση παρέχει επαρκείς εγγυήσεις λόγω της υποχρεωτικής παρεμβάσεως δημόσιου λειτουργού, ο οποίος ευθύνεται και ο οποίος οφείλει να είναι εγγεγραμμένος σε μητρώο που τηρεί το εθνικό επιμελητήριο των εκτιμητών-δημοπρατών και εγκρίνει το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Τέλος, η Επιτροπή προσθέτει ότι αιτιολογία αρυόμενη από το άρθρο 36 δεν μπορεί να αποτελέσει τη βάση παρά μόνο για την προστασία της δημόσιας τάξεως έναντι των κινδύνων απάτης ή κυκλοφορίας κλαπέντων αντικειμένων. Στην πραγματικότητα, όμως, η δικαιολογία αυτή ταυτίζεται με τους λόγους προστασίας του καταναλωτή και της νομιμότητας των εμπορικών συναλλαγών, ο επιτακτικός χαρακτήρας των οποίων έχει απορριφθεί.

G. C. Rodríguez Iglesias
εισηγητής δικαστής